

Vår saksbehandler
Plan- og administrasjonsstab

Vår dato
2016-03-30

Vår referanse
A03 - S:15/04747-3

Deres dato
2015-12-23

Deres referanse
15/517

Antall vedlegg

Side
1 av 3

Til
Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
Norge

Forskrifter om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt, på Svalbard og i Antarktis

Det vises til Samferdselsdepartementets (SD) brev av 23.12.15 hvor overstående ble sendt på høring.

NSM ønsker å knytte kommentarer til enkelte av bestemmelsene i forslagene. Da det primært er jurisdiksjon og hjemmelsgrunnlag som skiller de to forskriftene, behandles de samlet i denne uttalelsen.

Til § 4 Krav om tillatelse

NSM mener det må tydeliggjøres forholdet til andre akkrediteringsregimer i alle fall i merknadene til bestemmelsen. NSM anbefaler at vilkårene Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) kan stille må harmoniseres mot opp mot andre regimer for å unngå konflikt.

Til § 6 Krav til drift og sikring av jordstasjoner

Bestemmelsen stiller krav til sikring av jordstasjoner. I tilknytning til det europeiske satellittnavigasjonsprogrammet Galileo er det etablert bakkeinfrastruktur på Svalbard, Jan Mayen og Antarktis. Norge sluttet seg i 2014 til Galileo-programmet for perioden 2014 – 2020, jf. Prop. 42 S (2013-2014). I samarbeidsavtale mellom EU, EUs medlemsland og Norge inngått i 2010 har Norge, i henholdsvis artikkel 5 og 6 forpliktet seg til å beskytte Europeisk bakkeinfrastruktur med tiltak som gir samme grad av sikkerhet som EUs egne krav. Sikkerhetsgradert informasjon skal beskyttes i henhold til sikkerhetsavtale mellom Norge og EU av 22, november 2004.

EU forutsetter at Galileo-bakkeinfrastruktur defineres som nasjonal kritisk infrastruktur og gis beskyttelse deretter. NSM legger til grunn at Galileo-installasjoner på Svalbard og i Antarktis skal sikres i henhold til krav i, og i medhold av, lov om forebyggende sikkerhetstjeneste.

NSM mener derfor at det er viktig at forholdet mellom forskriftenes § 6 og lov om forebyggende sikkerhetstjenestes (sikkerhetsloven) bestemmelser om objektsikkerhet bør

tydeliggjøres. Etter NSMs mening bør det i forarbeidene omtales forholdet mellom forskriftenes krav, sikkerhetslovens krav og andre krav til akkreditering, slik at disse kan harmoniseres ved etterlevelse av kravene.

Til § 7 Krav til bruk av jordstasjoner

I bestemmelsens andre ledd fremgår at «det er ikke tillatt å sende data til eller lese ned fra en satellitt dersom nedleste data ikke gjøres tilgjengelig på fritt grunnlag eller kommersielle vilkår». NSM vil bemerke at det i dag finnes sivile satellittdata som ikke blir gjort tilgjengelige for kommersielt bruk, herunder forskningsdata eller data til offentlig bruk som ikke er i strid med Svalbardtraktaten. Data fra de norske AIS-satellitene er eksempler på dette.

NSM mener at kommersialisering av data ikke bør benyttes som et virkemiddel for å hindre at installasjoner brukes i strid med Svalbardtraktaten.

I fjerde ledd er det etablert dispensasjonsbestemmelser fra plikten. Nkom kan gi dispensasjon dersom det foreligger særskilte forskningsmessige eller kommersielle hensyn.

Galileo har en tjeneste forbeholdt myndighetsbruk, Public Regulated Services (PRS). Slike data leses ned av Galileo-stasjonen på Svalbard og i Antarktis. PRS er en tjeneste med særlige krav til sikkerhet knyttet til signalenes tilgjengelighet og integritet, og signalene går av denne grunn kryptert. Dataene er forutsatt å ikke være allmenn tilgjengelig, men skal kun være forbeholdt myndighetenes bruk samt andre aktører med samfunnskritiske funksjoner/særskilt behov.

For å kunne ivareta våre forpliktelser knyttet til Galileo-programmet og gi PRS-data tilstrekkelig beskyttelse, må disse dataene unntas plikten til tilgjengeliggjøring. Dette kan enten skje ved at det inntas en generell formulering der det åpnes for at sivile myndigheter kan få tilgang til data, at det lages en spesiell unntaksbestemmelse, eller at bestemmelsen om Nkoms dispensasjonsmulighet i tredje ledd utvides til også å omfatte sikkerhetsmessige hensyn.

Til § 9 og 10 om tilsyn og medvirkning ved tilsyn

Forslag til ny § 9 regulerer Nkoms gjennomføring av tilsyn og tilgang til informasjon i denne forbindelse, herunder bistand og samarbeid med andre knyttet til gjennomføring av tilsyn.

I forbindelse med tilsynsaktiviteter vil Nkom etter omstendighetene kunne få tilgang til sikkerhetsgradert informasjon. Denne informasjonen vil være underlagt taushetsplikt etter sikkerhetsloven § 11 jf. § 12, og unntatt offentlighet etter offentlighetsloven § 13. Til bestemmelsens siste ledd, vil NSM bemerke at sikkerhetsgradert informasjon kun kan gjøres tilgjengelig for virksomheter underlagt sikkerhetsloven. NSM forutsetter at alle aktører som skal ha en rolle ved tilsyn, eller medvirkning til tilsyn, sikkerhetsklareres. Sikkerhetsgradert informasjon kan det ellers ikke gis innsyn i, uten en formell avgradering av informasjonen og samtykke fra utsteder.

For øvrig vil vi gjøre oppmerksom på at NSM også fører tilsyn med dagens Galileo-bakkeinfrastruktur på Svalbard og i Antarktis. Denne tilsynsaktiviteten er til dels hjemlet i sikkerhetsloven, og til dels i våre internasjonale forpliktelser overfor EU. NSM ser behov for at denne aktiviteten i nødvendig utstrekning er koordinert med Nkoms tilsynsvirksomhet.

NSM stiller seg for øvrig undrene til utformingen av siste ledd § 9, da det kan oppfattes som en innskrenkning av den innsynsrett som følger av offentlighetsloven. Vi ber om at dette tydeliggjøres.

Til § 11 Besøksadgang

Ved besøk til anlegg som er utpekt som skjermingsverdige objekt, eller som behandler gradert informasjon, må det også tas hensyn til adgangsrestriksjoner som er gitt i og i medhold av sikkerhetsloven.

NSM stiller gjerne med utfyllende informasjon om både vår rolle knyttet til jordstasjoner og regelverket knyttet til forbyggende sikkerhet dersom det er behov for dette.

Med hilsen

Morten Hatlem
avdelingsdirektør

Christian R. Reusch
seksjonssjef